

Akte in de kijker

Tot voorzichtigheid aangemaand

In het Schepenregister van Bornem (1596-1611) vonden we deze merkwaardige akte:

Eind 16de eeuw was er een dispuut ontstaan tussen Gillis de Molenare en Joos Impens enerzijds en Pieter Verlee anderzijds.

In de nasleep van de overgave van Antwerpen aan de Spaanse koning - de oorlog was echter nog niet gedaan - was in o.a. het Land van Waas en omstreken het onveilig voor reizigers omdat zowel vrijbuiters als 'Hollandse' troepen vanuit Zeeland de regio geregeld overvielen. Bovendien twijfelden ze niet om belastingen te heffen op velerlei zaken, en zeker op de vrachten in schepen. Om dat enigszins te voorkomen was in 1595 een koninklijk bevelschrift uitgevaardigd om schippers te verplichten hun beladen schepen 's nachts midden op de stroom te ankeren. Klaarblijkelijk hebben sommigen dat naast zich neergelegd. Adriaan van Meerbeeck die in Bornem meerdere functies uitvoerde, wil met deze akte bewijzen dat o.a. hij dit bevelschrift in het Land van Bornem wel degelijk heeft afgekondigd en dat de weigeraars zelfs gerechtelijk vervolgd werden. Van Meerbeeck en kompanen treffen dus zeker geen schuld. Hoe het met de ruziemakende partijen is afgelopen, blijft een vraagteken.

BORNEM. Kasteelarchief, Série 1, register 191 (1596-1611) folio 21 recto

H[eerlicke]n acte.

Attestatie

Xix.^a decembris 1597. Compareren[de] Mr Adriaen van Mierbeke / inwooner deser heerlich[eyt] opde brieven requisitoriale van / Sgraven mannen ende hooftscepen[en] van[de] lande van Waes vander date / x.^a novembris lestleden geteeckent Ant[on] Nieulant vercregen / by Gillis de Molenare ende Joos Impens heesschers tegens P[iete]r / Verlee ver[weerde]re ter andere syden. verclaerde by eede warachtig / te syne dat a^o 1595 syne M[ajesteyt] ~~ter remonstrantien~~ / geïnformeert wesende van[de] dangiere ~~daer~~ dwelcke dlant rontsomme / aenstaende was ende oock de navigatie by dyen de schippers / met hunne schepen by nachte ~~waren met hunne schepen~~ / ~~waren~~ ~~lig~~ bleven liggen aende kaeyen ende hoofden daer sy / gewoont waren te laegen Soo J. aen tlant <van> Waes als elders / sittende doentertyt onder <de> contributie vande vyant. De / selve syne M[ajesteyt] by syne mandementen ende beschryff vanden <vuyt> /

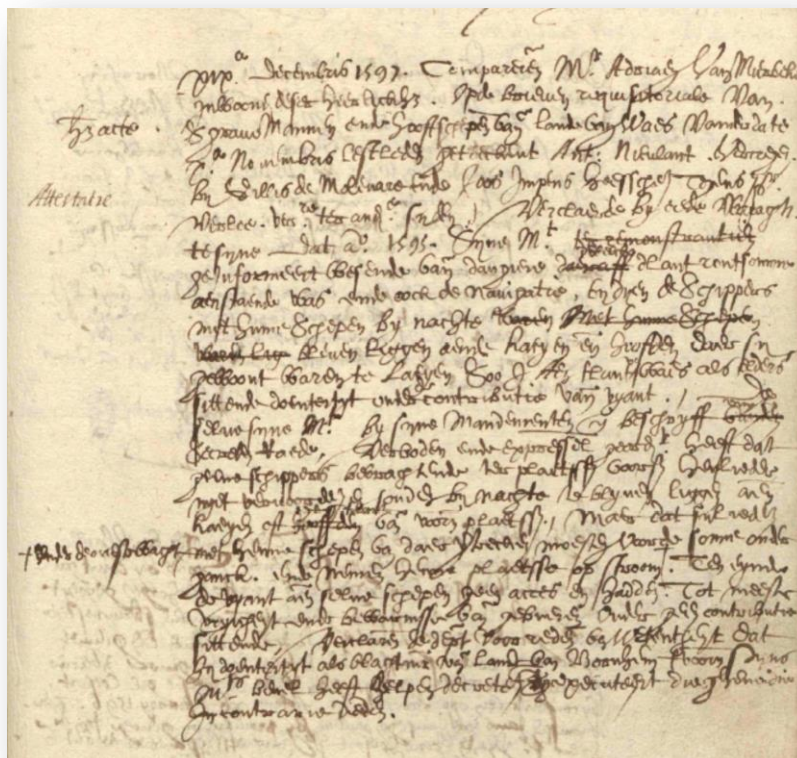
Secreten Raede. verboden ende expressell[ick] geord[onneer]t heeft dat / geene schippers bevrachtende ter plaetssen voorseyd henlieder / nyet vervoorden en souden by nachte te blyven liggen aen[de] / kaeyen oft ~~hooffden~~ <jegens tlandt> van[de] voorn[oemde] plaetssen. Maer dat sylieder / met henne schepen van daer vertrecken moesten voorde sonne onder / ganck. ende nemen henne plaetssse op stroom. Ten eynde / de vyant aen[de] selve schepen geen acces en hadden. Tot meeste / vrycheyt ende bewarnisse van[de] gebueren onder geen contributie / sittende. Verclarende de dep[utanten] voor redenen van wetentheydt dat /

hy doentertyt als wachtm[eeeste]r vanden landt van Bornhem tvoorn[oemde] syns / M[ajesteyts] bevel heeft helpen decreteren ende geexecuteert dieghene die / in contrarie deden.

ende wylieden schepenen voorn[oemd] ~~verclaren~~ <attesteren> mits desen tvoorn[oemde] / verclaers alsoo warachtich te syne ende dat ons indachtich / es dat onse inwoonders ter decrete ende executie van des voorseyden / M[ajesteyts] ordonnantie hebben geassisteert ende debvoir gedaen by / nachte te diversche reysen op de ghene contrarie doende

Actum ut supra pr[es]ent Joos Jansegers, Pieter Verheyden ende Andries/ Verdict Schepenen.

Van Werven F.

Interesse om samen documenten te transcriberen ?
Erfgoedhuis De Casteleyn
Wolfgang d'Urselstraat 5
2880 Hingene – BORNEM

Elke zaterdag van 9u00 tot 12u00